

sosiáurín

telf. 14720. 11820
box 76, 3800 Tórshavn

Útgevari: p/f sosiáurín

Fyriraks-

og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðmenn: Hogni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: Sosiáurín

Prent: Dimmalætting

»Under Bælte- stedet«

SOLEIÐIS eitur oddagreinin í Dimmalætting hósdagin. Tað er fólkatingsvalið, sum teir viðgera — og vilja vera við, at javnaðarflokkurin hevur skotið undir »bælttestedet« móti Sambandsflokkinum.

SJÁLVSAGT er hetta ikki so, men vit kundu heldur sagt, at um so var, so var tað nú ikki so løgdi, tí undir tað okkum, at blaðstjórin gamli framvegis er so forherðaður, men har skal ein valla vænta hvørki bót ella betring, skilst.

TAÐ SKAL vera undir beltið, tá vit í blaðnum hava víst á, at Pauli Ellefsen hevur verið í Ruslandi og samráðst og at hesar samráðingar førdu við sær, at russar nú eru í gøtunum at siggja, dagliga, meira enn nakrantíð áður. Vit halda, at her fer ikki at bera til hjá Dimmalætting at føra fólk við bak ljósið, tí her sær hvør, sum siggja vil.

OG UNDIR beltið er tað, tá vit hava sagt, at tað er stórvandi fyri heilsuverk okkara, um borgarliga alternativ við kemur til røðrið, tí so verða heilsumálini skerð. Hetta er tað, sum er hent, vit kunnu bert vísa á skipanina um heimasjúkrarøkt, lógtingsamtyktin um hettamál, sum fyri langari tíð síðan er frá hondini. Hon liggur í Tinganesi, og verður ikki sett út í lívið.

OG SO er tað meira enn næsadjavt av Dimmalætting at koma við slíkum flottheitum, ein kann bara skeita í Dimmalætting fyri har at siggja hvussu hon dag og dagliga sprænir eftir fyrrverandi lögmanni Atla Dam og við kysshond tekur ímóti einhvørrari óhumsku móti leiðara Javnaðarflokksins. At tað skal vera fyri at kyrra havið millum Sambandið og Javnaðarflokkin, so má blaðstjórin taka annað skinn um bak.

OG einki er at ivast í hvør høvuðsábyrgdina eigur fyri hesum havi, sum lagt er millum hesar báðar flokkar. Tað er eingin annar enn sami Dimmalættingarblaðstjóri.

Sjúkrasystar/ sjúkráhjálp

Tað tykist, sum um onkur hevur fingið ílt av teimum fáu orðunum, ið stóðu í Sosialinum nakað herfyri, undir yvirskriftini: »Støðgið yvirproduktiónini« o.s.fr.

Tað var avgjørt ikki meiningin at sára nakran. Ei heldur var meiningin at fáa lesaran at trúgva, at sjúkráhjálpin vil gera seg inn á arbeiðsøkið hjá sjúkrasystri. Harafurimóti var meiningin at geva eini góð ráð til avvarðandi mynduleikar, hvussu lættliga málið viðvikjandi útbúgvingini av sjúkráhjálpum kann loysast, nevniliga soleiðis, at istaðin fyri at »yvir-

producera« sjúkrasystar, verða annað ella triðja hvørt ár sjúkráhjálpur at fáa útbúgving sína á núverandi, heldur enn ikki heilaga — orsakið málburðin — Sjúkrasystarskúla Føroya.

Nú er ikki gott at vita, um tær báðar »ikki arbeiðsleysu sjúkrasystarar« eru vitandi um, at tørvur er á sjúkráhjálpum, sum er, og at hesin tørvur kemur at verða stórri, tá tey ellis- og røktarheim, ið nú eru í gerð, verða tikin í nýtslu. (Til lesaran skal verða sagt, at her bert verður hugsað um arbeiðsøkið hjá sjúkráhjálpunum). Gjøgnum

nevndina fyri Føroya Sjúkráhjálparafelag hevur ein fingið at vita, at politikkarar og onnur eru fyri, at útbúgving av sjúkráhjálpum skal fara fram í Føroyum, og skuldi hetta eftir teirra úttalisi, verið eitt loyst mál. Men tað hevur vist seg, at málið steðgar ferð eftir ferð. Spurningurin má so vera, hvar tað steðgar. Tað kanska tær báðar »ikki arbeiðsleysu sjúkrasystarar« vita okkurt um at siga?

Vist er land okkara lítið. Men at ein útbúgving av sjúkráhjálpum — í einum kvalifiseraðum skúla, har lærarakreftir

eru til taks í forvegin — skal fara at skaka fíggjarglugu umstøðurnar í okkara litla landi, ja, tað má vera nakað, ið bert tær »tvær ikki arbeiðsleysu sjúkrasystarar« trúgva upp á.

Sum sagt eru arbeiðsøkini ymisk. Ti mega avvarðandi myndugleikar syrgja fyri, at tað ikki fer fram ein »yvirproducering« av tí eina bólkunum, meðan tørvurin alsamt er vaksandi á hinum bólkunum. Og hetta mega teir gera við tí í huga, at brúk er fyri okkum øllum í samfelagnum, og ikki bert sjúkrasysturum.

Hjálpirótin

Miðjan er har, fjøldin savnast

At døma eftir gravganginum um politisku miðlinjuna man vera gott at verða har. Seinastur í røðini av teimum sum vilja kanna sær hana er Fiskil og frambrúðarflokkurin. Tá Adolf Hansen í andglettinum miðvikuvöld varð spurður um, hvørjar teir miðflokkar vóru, sum hann segði seg vilja samstarva við í DK., nevndi hann allar úttan danska navnan, skattasnyttar flokkin hjá Mogens Glistrup.

Jú gamani, bert ein stendur nóg ygst til høgri, ber til at flyta mið-

juna sama veg, so tað bert verður pláss fyri arbeiðsgevaraflokkum, flokkum sum umboða kapitalin og privatáhugamála, meðan teir flokkar, sum umboða áhugamálini hjá lønmottakarum kámost burtur í høgrotokuni.

Soleiðis sum roknimeistarin Adolf Hansen setur stykki upp, kann bert ein annar føroyskur politikari seta stykki upp, og hann er revisor av útbúgving og starvast sum lögmaður. Grundarlagið fyri eini uppseting má sjálvsagt vera veruleikin, og veruleikin er, at fimti hvør

veljari í Danmark velur flokkar til vinstru fyri javnaðarflokkin, og at triðji hvør velur javnaðarflokkin. Tilsamans er hetta umleið helmingurin av veljarafjølðini. Men tá Adolf roknar, fer hann fyrst yvir um miðjuna, síðan finnur hann miðjuna av høgri helmingi, og har leggur hann so seg og flokk sín.

Tann sama miðjan er har, sum fjøldin í landinum savnast um at fremja síni áhugamál, tann sanna miðjan er har sum verkfólk fiskimenn, pensiónistar, einkjur, ung

og gomul fylkjast, fyri at virka fyri einum rættvisum samfelag, har ágóðin er teirra, sum skapa hann, har arbeiði er til allar hendur og har góð, trygg og rættvis sosial kor valda, og tann fylkingin verður um javnaðarflokkin.

Hvussu enn aðrir royna at bjóra saman og flokja, tosa um høgri, vinstru og miðju, so verður tann sanna miðjan har fjøldin savnast um síni egna áhugamál, og tað er í javnaðarflokkinum.

a.s.

Framhald av síðu 4

læknar, og tað serliga góðar læknar.

Fer at raka okkum hart

Føroysku sjúkrahúsini kunnu vænta at fáa ung fólk við litlum og ongum royndum. Tað verða so teir læknar, sum ikki hava nóg góð pappír til at koma á tey »størri« sjúkrahúsini, sum tá mugu velja eitt minni sjúkrahús fyri at fáa arbeiði.

I dag er stóðan hjá føroysku sjúkrahúsum tann, at vit eiga væl av velvandum 1. hjálparlæknunum. Aftaná 1. januar fer hetta úttan iva at gerast ein stór mangulvora. Teir flestu av hesum læknunum fara at leita sær til meira »verð« sjúkrahús fyri at gera sína útbúgving skjótari lidna og fyri at hava betri pappírir seinni.

Eín spurningur stingur seg tí fram: Skulu vit royna at fáa serskipanir fyri Føroyar, so viðgerðin á sjúkrahúsum ikki versnar.

Eín serskipan kann vera vandamikil. Hon kann

gera, at fáir læknar tora at koma henda vegin, tí tá hava teir kanska skorið seg burt frá møguleikanum at koma inn á sjúkrahús aðrastaðni seinni.

Yvirlæknar meira bundin

Hvussu kemur so skipanin at ávirka aðrar arbeiðsbólkar og deildir á sjúkrahúsum kundu verið spurt! Eitt nú yvirlæknarnar. Teir vera eftir nýggju skipanini meira bundin av síni deild enn higartil og fáa munandi meira at gera. Hetta vil føra við sær, at tað verður ikki so nógv tíð til at geva sersviðgerð — og hetta merkir so, at sjúklingar, sum hava brúk fyri serlæknaviðgerð, vera verri fyri.

Skaðastovan á t.d. Landssjúkrahúsinum kann eisini væntast at ligga meira á láni undir nýggju skipanini. Eisini fer sáttmálin við sær, at tað verða starvsfólkini á hvørjum einstokum sjúkrahúsi sum koma at leggja tey ymsu viðurskiptini til rættis istaðin fyri at hetta verður gjørt í samráð við høvuðsfelögin. Við øðrum

orðum fáa vit ein hóp av ymsum sáttmálum.

Lat okkum so taka samanum. Føroyska sjúkrahúsvirkið hevur higartil verið nær knýtt at tí danska. Her er tað so spurningurin, um vit eiga at halda fram við hesum samarbeiði. I dag eru vit noyddir at senda sjúklingar til víðari viðgerð á Ríkishospitalinum. Somuleiðis koma fleiri av læknunum, ið arbeiða á okkara sjúkrahúsum úr Danmark. Eitt tilikt samarbeiði kunnu vit tí helst ikki vera fyrriuttan — ella!!!

Hvat er tað tá, sum arbeiðsgevarin hjá yngri læknunum, Amtsráðsforeiningin, vil við hesum broytingum. Hon vil skipa viðurskiptini øðrvísi fyri at fáa meira økonomiska stýring á sjúkrahúsvirkinum. Eitt lið í hesum var at gera ein nýggjan sáttmála við teir yngri læknarnar, sum arbeiðsgevarin helst metir, hava eina ov góða stóðu.

Tað sær út til, at tað er eitt ynski at sleppa at pilka við sáttmálan hjá yvirlæknunum eisini. Her verður nevnt, at ætlanin er at skipa uppbyggingina av læknunum á deildunum

øðrvísi. Ístaðin fyri fleiri síðustillaðar yvirlæknar so til bert at hava ein chefyvirlæknar.

Hvor man so orsøkin vera til alt hetta umskifti og hesar broytingar, sum eru framar og sum ætlanin er at fremja, kunnu vit spyrja! Er talan um sparing! Fáur dugur at siggja eina sparing. Tað tykist sum at Amtsráðsforeiningin vil hava eina klemmu á einum chefyvirlæknar fyri betur at kunna stýra honum økonomisk. Hetta hevur verið roynt aðrastaðni. Men tað virkar ikki eftir ætlan. Chefyvirlæknin fær nevniliga víðari ræsur enn ein hevði hugsað sær.

Hvat man so ætlanin vera við hesi nýggju skipan og tí, sum fer at koma av broytingum — uppá longri sikt!

Munnu politikararnir halda, at sjúkrahúsvirkið átekur sær og nógv arbeiði og er ætlanin at minka um aktivitetin innan sjúkrahúsinu og verður úrslitið, at færri fólk í framtíðini fara at hava møguleikan at sleppa á sjúkahús? Verður heimahjálpar og heimarøkt ein skipan, sum skal avloysa sjúkrahúsinu í størri mun?